

Justitsministeriet
Kontoret for Organiseret Kriminalitet

Sendt til: jm@jm.dk og kfokr@jm.dk
Sagsnr. 2023-05521

Dato 25. oktober 2023

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2023-038036

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeprocess.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater støtter bekæmpelsen af handel med ulovlige stoffer. Vi er også enige i, at politiet skal have de nødvendige værktøjer og beføjelser til at stoppe ulovlig handel med stoffer.

Lovforslaget har til formål give mulighed for politiet til at indføre såkaldt *målrettet skærpet strafzone* på op til 6 måneder ad gangen. Det foreslås videre, at straf for overtrædelse af straffelovens § 191 og lovgivningen om euforiserende stoffer, kan forhøjes til det dobbelte, når den er begået indenfor en målrettet skærpet strafzone. Overtrædelse af zoneforbud vil også skulle kunne give dobbelt straf.

Desuden lægges der med lovforslaget op til øget brug af varetægtsfængsling, så der kan ske varetægtsfængsling for forseelser helt ned til 60 dages fængsel, mens det efter gældende regler kræver en strafamme på fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Det er vigtigt for retsfølelsen og for at forebygge overtrædelser, at forbrydelse og straf hænger sammen. Straffamme og fuldbyrdelse af straf er et politisk spørgsmål, som Folketinget må afgøre. Dog skal der altid være proportionalitet mellem forbrydelse og straf.

Varetægtsfængsling

Danske Advokater bemærker, at varetægtsfængsling er et meget vidtgående indgreb, og der bør derfor i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret proportionalitetsvurdering af, om varetægtsfængslingen er nødvendig. Lovgiver opfordres til at præcisere og uddybe dette i bemærkningerne til lovforslaget, så det ikke bliver fast praksis at alle, der overtræder en målrettet skærpet strafzone mindst to gange, skal varetægtsfængsles.

Perioden for målrettet skærpet strafzone

Med lovforslaget foreslås at perioden for målrettet skærpet strafzone kan udstrækkes til 6 måneder i stedet for de i dag gældende 3 måneder ved skærpet strafzone. Begrundelsen i lovforslaget er:

”Kriminaliteten i områder, hvor der kan udpeges en målrettet skærpet strafzone, vil ofte have haft en mere varig og rodfæstet karakter end kriminaliteten i en skærpet strafzone udpeget i medfør af den gældende bestemmelse i politilovens § 6 a, stk. 1. Derfor vil det også typisk kræve en længerevarende politiindsats at gøre op med kriminalitetsbilledet og genskabe trygheden i det pågældende område.”

Med den begrundelse kan det undre, at der samtidig lægges op til forlængelser på ud over 6 måneder, selvom der ikke længere er et kriminalitetsbillede, som det der i første omgang begrundede den målrettede skærpede strafzone.

Danske Advokater finder på den baggrund, at formuleringen på side 16 i lovforslaget er for uklar og åbner op for uendelige forlængelser. Der står:

”Endvidere kan en målrettet skærpet strafzone udstrækkes ud over 6 måneder, uanset at der ikke længere er et kriminalitetsbillede, som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, hvis politiet vurderer, at der er konkrete grunde til at antage, at kriminalitetsbilledet vil blive genoptaget ved en ophævelse af zonen, og opretholdelse af zonen er nødvendig for at fastholde trygheden i området” (side 16).

Danske Advokater opfordrer til, at formuleringen præciseres, så det bliver mere klart, hvad der skal til, for at politiet kan forlænge en målrettet skærpet strafzone ud over 6 måneder.

Prøvelse ved domstolene

Efter gældende regler kan der ske en prøvelse af beslutningens lovlighed i forbindelse med domstolens behandling af en straffesag, hvor straffen påstås forhøjet under henvisning til, at forholdet er begået i en skærpet strafzone.

Danske Advokater lægger til grund, at det tilsvarende vil være gældende for sager, hvor forholdet er begået i en målrettet skærpet strafzone. Lovgiver opfordres til at præcisere dette i bemærkningerne til lovforslaget.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Liva Hartvig Hansen <LIVHH@regioner.dk>
Sendt: 25. oktober 2023 12:56
Til: Justitsministeriet; ÆKontoret for Organiseret Kriminalitet
Cc: Julie Kjærgaard
Emne: Svar til høring med sagsnr. 2023-05521

Til Justitsministeriet

Danske Regioner har ingen bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Med venlig hilsen
Liva Hartvig Hansen

Student
Team Psykiatri og Social
Center for Sundheds- og Socialpolitik (SUS)
M 23616403
E livhh@regioner.dk

Dampfærgevej 22
2100 København Ø
T 35 29 81 00

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Anne Skov Anhøj
Sendt: 10. oktober 2023 14:08
Til: Justitsministeriet
Cc: ÆKontoret for Organiseret Kriminalitet
Emne: SV: Høring - Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) j.nr. 2023-05521

Til Justitsministeriet

Politiklagemyndigheden og Bevismiddeltilsynet har ikke bemærkninger til høringen vedr. lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer), jf. j.nr. 2023-05521.

Med venlig hilsen
Anne

Anne Skov Anhøj
Specialkonsulent

Frederiks Plads 42, 8. og 9. sal
8000 Aarhus C
Tlf. 41 78 35 00
Direkte tlf. 41 78 35 01

www.politiklagemyndigheden.dk
www.bevismiddeltilsynet.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 29. september 2023 08:33

Emne: Høring - Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) j.nr. 2023-05521

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Kontoret for Organiseret Kriminalitet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

27. oktober 2023

Sagsnr.: 23-235

Sagsbehandler: LFB

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

Ved en mail af den 2. oktober 2023 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd (DKR) om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

I den anledning skal DKR oplyse, at vi er et uafhængigt sagkyndigt råd, og vores mission er at skabe tryghed ved at oplyse om og forebygge kriminalitet.

Den aktuelle situation på Christiania er egnet til at skabe utryghed i befolkningen i lokalområdet. Det Kriminalpræventive Råd har forståelse for, at der er brug for en ekstraordinær politiindsats i området.

Det Kriminalpræventive Råd skal henlede opmærksomheden på betydningen af borgerinddragelse i områdebaserede tryghedsskabende indsatser. Det drejer sig ikke mindst om de beboere, der bor omkring Christiania.

Venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen

Sekretariatschef, Det Kriminalpræventive Råd

Jonas Thaudal Hansen

Fra: £Koncern Jura (101s146) <LKoncern.Jura@krfo.dk>
Sendt: 27. oktober 2023 13:59
Til: Justitsministeriet; £Kontoret for Organiseret Kriminalitet
Emne: Høring - Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) j.nr. 2023-05521
Vedhæftede filer: Høringsbrev (generelt).pdf; Udkast til lovforslag.pdf; Høringsliste.pdf

Kære JM

Under henvisning til sagsnr. 2023-05521 sendes hermed Direktoratet for Kriminalforsorgens høringssvar.

Center for Økonomi og Kapacitet i Direktoratet for Kriminalforsorgen har læst lovforslaget og kan som udgangspunkt tilslutte sig estimaterne vedr. kapaciteten samt de økonomiske konsekvenser. Der er dog følgende bemærkninger:

- 1) Det er oplyst af Justitsministeriet, at der i lovforslaget, herunder beregningen af pladsbehovet, ikke er taget højde for, at lovforslaget lægger op til yderligere mulighed for anvendelse af varetægtsfængsling. Merbelastningen i forhold til kriminalforsorgen tager dermed ikke forbehold for, hvilken konsekvens initiativet omkring øget mulighed for varetægtsfængsling vil have for kapaciteten og økonomien. Hvis der som konsekvens af lovforslaget kommer et øget antal af varetægtsfængslinger, hvor varetægtstiden er længere end den idømte straf, eller hvor afgørelsen ikke ender i en ubetinget dom, så vil det have betydning for kapacitetsbehovet og økonomien i kriminalforsorgen.
- 2) Det er ikke endeligt afklaret med departementet, hvorvidt den skønnede merbelastning for strafsøkærpelsen vedr. zoneforbud tager afsæt i korrekte forudsætninger.
- 3) Ovenstående betyder, at kriminalforsorgen ikke endeligt kan bekræfte den estimerede pladseffekt og den heraf afledte økonomi, før departementet har bekræftet forudsætninger for nuværende estimat.

Det skal bemærkes, at Kriminalforsorgen aktuelt står over for en grundlæggende driftsudfordring med et historisk højt belæg, stor mangel på fængselsbetjente og for få fængsels- og arrestpladser. Det er i forlængelse heraf kriminalforsorgens vurdering, at vedtagelsen af yderligere strafsøkærpelser, der medfører en mærkbar belægsforøgelse som lovforslaget gør, bør afvente en markant forbedring af kriminalforsorgens driftssituation.

Eventuelle henvendelser med spørgsmål eller bemærkninger til udkastet kan stiles til Gamze Kecec Kader, tlf.nr. 72 55 43 07 eller mail: GamzeKecec.Kader@krfo.dk.

Med venlig hilsen

Camilla Askedal
Kontorfuldmægtig

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Center for Straffuldbyrdelse
Koncern Jura
Strandgade 100
1401 København K
Direkte tlf.: +45 7255 4702
www.kriminalforsorgen.dk

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Jonas Thaudal Hansen
Sendt: 2. november 2023 16:19
Til: Jonas Thaudal Hansen
Emne: VS: Høringssvar - sagsnr. 2023-05521

Fra: Anders Raagaard <AndersRaagaard@VestreLandsret.dk>
Sendt: 1. november 2023 14:59
Til: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; EKontoret for Organiseret Kriminalitet <KFOKR@jm.dk>
Cc: Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@OestreLandsret.dk>
Emne: Høringssvar - sagsnr. 2023-05521

Til Justitsministeriet

Ved mail af 29. september 2023 har Justitsministeriet hørt Dommerforeningen over et udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Udkastet har været drøftet i Dommerforeningens bestyrelse.

Formålet med udkastet, herunder behovet for etablering af en ny type strafzone og for skærpelse af straffen for overtrædelse af politiets zoneforbud efter ordensbekendtgørelsen, er spørgsmål af retspolitisk karakter, som Dommerforeningen allerede af den grund ikke har bemærkninger til.

Af udkastet fremgår, at de foreslåede ændringer forventes at medføre årlige merudgifter i straffesagskæden på i alt 21,3 mio. kr., og at dette – i hvert fald delvist – vil blive finansieret inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske rammer. Dommerforeningen har ikke grundlag for at vurdere størrelsen af det skønnede beløb, men foreningen finder anledning til at bemærke, at domstolene aktuelt befinder sig i en situation, hvor de eksisterende økonomiske rammer generelt set ikke er tilstrækkelige til at sikre en rettidig behandling af alle sager. Når den foreslåede ordning lægger op til øget brug af såvel frihedsstraf som varetægtsfængsling, vil dette alt andet lige medføre, at andre sager må nedprioriteres. I lyset af udkastets baggrund må det endvidere forventes, at ressourcebelastningen vil blive koncentreret ved Københavns Byret.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2023-05521.

På vegne af

Mikael Sjöberg
Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Med venlig hilsen

Anders Raagaard
Landsdommer

Vestre Landsret
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Justitsministeriet
Kontoret for Organiseret Kriminalitet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

1. november 2023

Sendt pr. mail til joha@jm.dk

Dok.nr.: 23/45184-4
Sagsbehandler:
Asbjørn Hæstrup Hansen
Mail:ASHA@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsens høringsvar

Justitsministeriet har ved mail af 29. september 2023 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Domstolsstyrelsen har i den anledning følgende bemærkninger:

Domstolsstyrelsen har tidligere estimeret merudgifter for domstolene ved to lignende initiativer som del af regeringens Bandepakke IV, og oplyst Justitsministeriet om disse. Justitsministeriet har oplyst, at beregningsforudsætningerne og den forventede sagstilgang som følge af de daværende initiativer er uændrede i denne høring.

På det foreliggende grundlag vurderer Domstolsstyrelsen derfor, at en vedtagelse af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) vil generere en merudgift for domstolene på ca. 2,1 mio. kr. om året. Heraf kan 1,7 mio. kr. henføres til § 11.41.02.

Skønnet er baseret på, at lovændringen forventes at medføre henholdsvis 78, 11 og 10 ekstra domsmandsager, tilståelsessager og grundlovssager årligt. Den relative fordeling mellem sagstyperne er baseret på Danmarks Domstoles nøgletal for 1. halvår 2023. Domstolsstyrelsen har endvidere inkluderet et øget antal ankesager ved landsretterne i skønnet. Dette sagesestimat er baseret på den gennemsnitlige ankefrekvens for straffesager i perioden 2020 til 2022 ved byretterne.

For så vidt angår merudgifterne til det ekstra antal sager er disse baseret på oplysninger om de gennemsnitlige udgifter i 2020 til 2022 til straffesager ved byretterne og landsretterne. I opgørelsen indgår de totale driftsudgifter (hovedkonto 11.41.02. Retterne) samt sagsrelaterede udgifter (hovedkonto 11.42.01. Sagsgodtgørelse mv. og 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp).

Med venlig hilsen

Laila Lindemark

27. oktober 2023

Justitsministeriet

jm@jm.dk

kfokr@jm.dk

Casper Nørgaard Petersen

Formand

Foreningen af Offentlige Anklagere

c/o Østjyllands Politi

Ridderstræde 1

8000 Aarhus C

Telefon: 28 59 25 59

E-mail: foan@foan.dk

Høringssvar – sagsnr. 2023-05521 (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

Justitsministeriet har ved brev af 29. september 2023 sendt udkast til lovforslag om strafzoner i områder, hvor der foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, i høring. FOAN læser lovforslaget som entydigt målrettet Pusher Street på Christiania i København, hvorfor nærværende høringssvar navnlig tager udgangspunkt i de udfordringer, som lovforslaget – hvis vedtaget – vil kunne medføre for den lokale anklagemyndighed ved Københavns Politi.

FOAN er bekendt med, at Københavns Politi allerede har bidraget til lovforslaget, herunder med bemærkninger til straffelovens øvrige bestemmelser om opholdsforbud og strafskærpselszoner. FOAN skal derfor navnlig pointere de ressourcemæssige udfordringer, som lovforslaget kan bevirke.

Den lokale anklagemyndighed ved Københavns Politi er allerede i dag præget af dårlig trivsel, stort arbejdspress og problemer med at fastholde erfarne anklagere. Nærværende lovforslag vil unægtelig medføre, at mange småsager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, som i dag kan afgøres med bødeforelæg eller bødesager uden domsmænd, vil blive til domsmandssager som følge af den forhøjede straf, hvis forholdet er begået i en udpeget strafskærpselszone. Samtidig vil de højere straffe medføre, at der vil være et

øget grundlag for at anvende varetægtsfængslinger, hvilket vil give flere Side 2
arrestantsager.

Kort sagt vil sagsbeholdningen af den pågældende sagstype, som lovforslaget sigter mod, formentlig ikke stige. Til gengæld vil kompleksiteten af sagerne stige, hvorfor det må forventes, at der vil blive anvendt flere arbejdstimer på den enkelte sag både under efterforskningen, tiltalerejsningen og sagens behandling i retten. Dertil kommer grundlovsforhør og retsmøder om fristforlængelser, hvortil der også skal afsættes anklagerressourcer.

FOAN er positiv over for, at der forventes afsat 21,3 mio. kroner til udmøntningen af lovforslaget. Det bemærkes dog, at denne pulje skal deles mellem politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen, hvorfor det er svært gennemskueligt, hvorvidt der vil være midler til ansættelse af nyt personale i anklagemyndigheden i Københavns Politi eller i andre politikredse, der kunne tænkes at gøre brug af den nye type strafskærpseszone, når loven træder i kraft.

For nuværende kan FOAN med bekymring konstatere, at der er ansættelsesstop i Københavns Politi, hvorfor der ikke vil være andre end den nuværende anklagergruppe ved embedet til at varetage de nye opgaver, når loven træder i kraft den 1. januar 2024.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Foreningen af Offentlige Anklagere

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: jm@jm.dk og kfokr@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MAJB@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 23/02200-2

26. OKTOBER 2023

HØRING OVER LOVUDKAST OM INITIATIVER MOD ÅBENLYS OG SYSTEMATISK HANDEL MED ULOVLIGE STOFFER

Justitsministeriet har ved e-mail af 29. september 2023 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Instituttet har bemærkninger til lovudkastets afsnit 2.2. om skærpet straf for overtrædelse af et zoneforbud og afsnit 2.3. om udvidet adgang til retshåndhævelsesarrest.

1. LOVUDKASTETS INDHOLD

Lovudkastet indeholder bl.a. et forslag om en generel skærpelse af straffen for overtrædelse af et forbud, der er udstedt af politiet i medfør af lovgivningen om politiets virksomhed, til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed (zoneforbud), jf. ordensbekendtgørelsens¹ § 6, stk. 5, jf. lovudkastets afsnit 2.2.

Straffen for overtrædelse af et zoneforbud fastsættes aktuelt som udgangspunkt til 7 dages ubetinget fængsel i førstegangstilfælde, 14 dages ubetinget fængsel i andengangstilfælde og 40 dages ubetinget fængsel i tredjegangstilfælde. I fjerdegangstilfælde fastsættes som udgangspunkt en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner, jf. lovudkastets afsnit 2.2.1, side 19.

¹ Bekendtgørelse 2005-06-20 nr. 511 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger.

Det foreslås, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud sættes op til i udgangspunkt 14 dages ubetinget fængsel i førstegangstilfælde, 30 dages ubetinget fængsel i andegangstilfælde og 60 dages ubetinget fængsel i tredjegangstilfælde. I fjerdegangstilfælde og derover fastsættes som udgangspunkt en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner, jf. lovudkastets afsnit 2.2.3, side 20-21.

Hvis en overtrædelse af et zoneforbud sker indenfor en såkaldt "målrettet skærpet strafzone", jf. lovudkastets afsnit 2.1, lægger lovudkastet op til, at det nuværende strafniveau øges indtil det dobbelte ad to omgange, dvs. til en firdobling i forhold til det aktuelle strafniveau.

Lovudkastet indebærer derudover et forslag om en udvidelse af mulighederne i retsplejeloven for at varetægtsfængsle personer, der sigtes for overtrædelse af zoneforbud, jf. lovudkastets afsnit 2.3.

Der skal således kunne foretages en såkaldt retshåndhævelsesarrest (varetægtsfængsling begrundet i hensynet til den almindelige retsfølelse) ved overtrædelse af zoneforbud, når lovovertrædelsen eller oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage.

Efter den foreslåede ordning vil der i udgangspunktet kunne ske varetægtsfængsling ved overtrædelse af zoneforbud i tredjegangstilfælde, og – hvor overtrædelsen er sket indenfor en målrettet skærpet strafzone – i andegangstilfælde.²

2. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Zoneforbud, hvorved personer forbydes at færdes inden for bestemte områder, må anses som et indgreb i den enkelte persons bevægelsesfrihed, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions tillægsprotokol 4, artikel 2, stk. 1. Et indgreb i en borgers bevægelsesfrihed kan anses for retfærdiggjort, hvis indgrebet opfylder de krav, som er angivet i artiklens stk. 3, som omfatter et lovligt formål, lovgrundlag og nødvendighed.³

² Lovudkastet afsnit 2.3.3., side 23.

³ Der henvises til instituttets tidligere høringssvar vedrørende zoneforbud, herunder notat af 1. maj 2009 vedrørende høring over to udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven m.fl. (Styrket indsats mod bandekriminalitet), tilgængelig her: <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/styrket-indsats-bandekriminalitet-mv>; høringssvar af 29. november 2013 over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven m.fl. (initiativer mod rocker- og bandekriminalitet), tilgængelig her: <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/initiativer-rocker-bandekriminalitet>;

Ethvert indgreb i individets rettigheder kræver efter konventionen et retsgrundlag i national ret. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis viser generelt, at den nationale lovgivning skal opfylde visse kvalitative krav, herunder at retsgrundlaget skal være tilgængeligt for individet og så klart og præcist, at individet med sikkerhed kan forudsige sin retsstilling.⁴ Tilsvarende krav antages at følge af det almindelige uskrevne legalitetsprincip i dansk ret.

Kravene til retsgrundlagets klarhed øges, jo mere intensivt indgrebet er.

Instituttet er tidligere kommet med en række bemærkninger og anbefalinger til reguleringen af zoneforbud.⁵

En generel skærpelse af straffniveauet – under visse omstændigheder op til en firdobling i forhold til det aktuelle niveau – samt en øget adgang til anvendelse af retshåndhævelsesarrest ved overtrædelse af zoneforbud, indebærer efter instituttets opfattelse en intensivering af det indgreb, som et zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5 udgør.

Lovudkastet giver derfor instituttet anledning til at gentage sin tidligere anbefaling om, at den retlige regulering af zoneforbud bør ske i lovform snarere end i ordensbekendtgørelsen. En regulering i lovform stemmer efter instituttets vurdering bedst overens med hensynet til, at lovgiver inddrages mest muligt i regelfastsættelsen, samt med de kvalitative krav til regelgrundlaget, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis.

Derudover er det instituttets opfattelse, at den retlige regulering af zoneforbud bør præciseres, herunder ved at angive de handlemåder, der konkret kan begrunde meddelelse af sådant forbud.

Det fremgår af udkastet, at straffskærpelsen og adgangen til at varetægtsfængsle personer, der overtræder zoneforbud, skal give

og høringsvar af 10. november 2017 over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed (udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud), tilgængelig her: <https://menneskeret.dk/hoeringsvar/udvidet-bemyndigelse-fastsætte-regler-zoneforbud>.

⁴ Se praksis gengivet i Kjølbros, Den Europæiske Menneskerettigheds Konvention – for praktikere, Djøf Forlag, 6. udgave, side 422.

⁵ Se fodnote 3.

”politiet de bedste forudsætninger for at fjerne dem, der deltager i hashhandel, fra gaden”.⁶

Gerningsindholdet, som kan danne baggrund for et zoneforbud, begrundes i, at en person har udvist ”særligt utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidrager til at skabe særlig utryghed.”, jf. ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5. Det fremgår af vejledning om meddelelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, at bestemmelsen navnlig sigter til ”personer, der bidrager til og udgør væsentlige led i den organiserede narkotikahandel på gadeplan (eksempelvis ”løbere” og ”hashvagter”)”.⁷ Bestemmelsen kan dog også finde anvendelse ”i andre tilfælde end over for personer med relation til den åbenlyse narkotikahandel, hvis betingelserne herfor er opfyldt.”⁸ Redskaberne i lovudkastet vil efter omstændighederne således også kunne anvendes på en udefineret gruppe af enkeltpersoner, som ikke nødvendigvis har relation til åbenlys narkotikahandel.

Det vil efter instituttets opfattelse være hensigtsmæssigt at tydeliggøre gerningsindholdet, så det bliver nærmere defineret, hvilken konkret adfærd, der kan begrunde meddelelse af et zoneforbud, også med henblik på at sikre, at redskaberne i lovudkastet alene anvendes i overensstemmelse med det tiltænkte formål.

Instituttet anbefaler derfor:

- at den retlige regulering af zoneforbud bør ske i lovform fremfor i bekendtgørelse; og
- at den retlige regulering af zoneforbud præciseres, herunder ved at angive de handlemåder, der konkret kan begrunde meddelelse af et forbud.

Der henvises til sagsnr.: 2023-05521.

Med venlig hilsen

Maja Kofoed Bak-Hansen

CHEFKONSULENT

⁶ Lovudkastet afsnit 1, side 7.

⁷ Vejledning 2017-03-31 nr. 9319, afsnit 2.2.

⁸ Ibid.

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Hanne Aaskov Paroli <HAPA@kl.dk>
Sendt: 2. oktober 2023 11:42
Til: ÆKontoret for Organiseret Kriminalitet; Justitsministeriet
Cc: Hanne Aaskov Paroli
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) - sagsnr. 2023-05521

Til Justitsministeriet

KL har ingen bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) - sagsnr. 2023-05521.

Med venlig hilsen
Hanne Aaskov Paroli

Chefsekretær
Jura & EU

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3495
E HAPA@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Manderådet

Udvalg for Familieret

27. oktober 2023

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
DK-1216 København K
Att. Niklas V. Johansen & Jonas Thaudal Hansen
Sendt pr. mail: jm@jm.dk og kfokr@jm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

Justitsministeriet har den 29. september 2023 sendt udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) med anmodning om en udtalelse.

Manderådets Udvalg for Familieret takker ministeriet for muligheden for at afgive høringssvar.

Generelle bemærkninger:

Manderådets Udvalg for Familieret bemærker generelt og indledningsvist, at det grundlæggende forekommer fuldkommen uforståeligt, at det ikke inden for rammerne af den gældende lovgivning er muligt at bekæmpe **åbenlys** og systematisk **kriminalitet**, men at der er behov for nye initiativer.

En indledende overvejelse kunne derfor være, hvorvidt de ikke-ubetydelige statslige meromkostninger, som lovforslaget giver anledning til, i stedet kunne anvendes operativt af politiet i marken med henblik på at bekæmpe den åbenlyse kriminalitet. Erfaringen tilsiger, at indførelse af nye - ikke helt håndgribelige - initiativer udløser et behov for øget administrativ forvaltning af diverse vanskelige juridiske afvejninger, hvorved der - alt andet lige - er færre ressourcer til at bekæmpe den tilsyneladende åbenlyse kriminalitet.

Manderådets Udvalg for Familieret kan samtidig konstatere, at regeringen med de nye initiativer eskalere sit fokus på begrebet "tryghed".

Det giver sig selv, at det som altovervejende udgangspunkt er godt for et menneske at føle sig tryk i sit hjem, på sit arbejde eller på sin daglige færde gennem tilværelsen.

Når man er tryk, er man fri for fare, risiko eller bekymringer og bliver ikke usikker. Man taler også om, at man er i sin komfortzone eller trykhedszone. For nogle mennesker kan følelsen af tryk være en stor lise, der undertiden kan udvikle sig til egentlig trykhedsnarkomani, hvor den i udgangspunktet gode trykhedsfølelse kan risikere at blive en barriere for det enkelte menneske.

Omvendt kan der hos den enkelte opstå en følelse af tryk i en objektivt set farlig situation. Man kan blive "fartblind" af at køre på motorvejen, hvilket kan overføres til alle andre livssituationer end bilkørsel. Der kan i sådanne situationer foreligge en falsk tryk.

Når det er relevant med disse betragtninger, skyldes det, at tryk i altovervejende grad er en *subjektiv følelse*. Der hvor den ene føler sig tryk (på hjemmebane), føler den anden sig utryk (på udebane).

Begrebet tryk er derfor grundlæggende uegnet som *objektiv målestok*, hvorfor begrebet er meget uheldigt som grundlag for et lands lovgivning. I særdeleshed er det uheldigt at basere et lands straffelovgivning på subjektive følelser og begreber. Det indebærer en meget høj risiko for vilkårlighed. Det samme gælder begrebets antonym: "utryk".

Det er i forlængelse heraf Manderådets Udvalg for Familierets erfaring, at det er almindeligt, at særligt drenge eller mænd kan give anledning til en følelse af utryk hos andre. Denne utrykhedsfølelse kan til tider bero alene på f.eks. et hæsligt udseende eller en løjerlig gangart, hvad enten disse forhold er medfødte eller pådraget i løbet af livet, vil de i typisk ikke indebære nogen fare for andre. En udefinerbar utrykhedsfølelse vil ofte vise sig at være fuldkommen grundløs. I andre tilfælde kan det enkelte utrykke menneske have paranoide træk eller ligefrem lide af paranoia, hvor der i så fald vil være tale om en patologisk utryk.

I forskellige undersøgelser og i medierne, herunder i forbindelse med kampanjer på de sociale medier f.eks.: "#textmewhenyougethome" har der været eksempler på, at enkelte personer var af den opfattelse, at alle drenge og mænd alene i kraft af deres køn var en kilde til utryk i det offentlige rum.

Med tanke på hvor skrøbelig og påvirkelig det menneskelige sind til tider kan være, bør det tilstræbes at

sådanne subjektive og sexistiske vrangforestillinger eller pludselige folkestemninger på grundlag af kampagner mod f.eks. et bestemt køn ikke forplanter sig i straffelovgivningen til generel skade for drenge og mænd.

Manderådets Udvalg for Familieret anbefaler derfor, at Justitsministeriet generelt bestræber sig på at undlade at anvende begrebet "tryghed" eller dets antonym "utryghed" i straffeloven. I de tilfælde, hvor det er uomgængeligt, og det ikke er muligt at finde andre mere egnede begreber, må det præciseres klart og tilnærmelsesvist udtømmende i forarbejderne, hvilken adfærd der er utryghedsskabende, og hvorfor denne adfærd kan anses for utryghedsskabende.

En sådan tilnærmelsesvist udtømmende opremsning af utryghedsskabende adfærd er selvsagt i særdeleshed påkrævet, når domstolene som ved nærværende lovforslag dikteres at skulle idømme ganske anseelige straffe.

Ad. Måltrettet skærpet strafzone:

Manderådets Udvalg for Familieret går grundlæggende ind for, at der er retsenhed i Danmark, og den tiltagende anvendelse af zonelovgivning må som udgangspunkt betegnes som et retspolitisk vildspor, som i videst muligt omfang bør udfases af dansk ret, og kun anvendes i helt ekstraordinære tilfælde.

Manderådets Udvalg for Familieret bifalder imidlertid, at Justitsministeriet i lovmotiverne præciserer, at en beslutning om at udpege en skærpet strafzone kan karakteriseres som en generel forvaltningsakt.

Manderådets Udvalg for Familieret anser det dog samtidig for retspolitisk betænkeligt, at beslutningen om at udpege en skærpet strafzone træffes af politidirektøren eller den, som politidirektøren bemyndiger hertil.

Hvis regeringen og Folketinget agter at indføre, videreføre og udvide brugen af midlertidige zonelove, bør beslutningskompetencen til at udpege, indføre og ophæve en skærpet strafzone overdrages til den kommunalbestyrelse, hvori zonen er beliggende efter indstilling fra politidirektøren. Dette vil sikre den helt nødvendige demokratiske kontrol med straffezonerne. Samtidig synes der – udover en politifaglig vurdering - at kunne være et øget behov for lokalpolitisk kendskab, når tryghedsfølelsen i kvarteret skal "måles", "føles" eller "fornemmes", hvilket igen vil kunne ses som et udslag af idéen om det kommunale selvstyre.

Det fremgår af lovforslaget, at beslutningen om at udpege en skærpet strafzone skal indeholde en

begrundelse.

Manderådets Udvalg for Familieret anser det for påkrævet, at beslutningen om at udpege en skærpet strafzone skal indeholde en udførlig begrundelse, der specifikt tager stilling til samtlige betingelser for at udpege en skærpet strafzone, herunder forholder sig eksplicit til, hvorfor den åbenlyse kriminalitet ikke kan bekæmpes på anden vis.

Det fremgår af lovforslaget, at beslutningen om at udpege en skærpet strafzone skal offentliggøres på politiets hjemmeside eller lignende, ligesom den pågældende politikreds udsteder en pressemeddelelse om den skærpede strafzone og de nærmere detaljer om zonen.

I det omfang, at det ikke allerede er tilfældet, mener Manderådets Udvalg for Familieret, at en beslutning om en skærpet strafzone tillige bør kundgøres i Lovtidende.

Ad. Skærpet straf for overtrædelse af et zoneforbud:

Manderådets Udvalg for Familieret mangler en redegørelse for nødvendigheden af de angivne straffebestemmelser, da den gældende lovgivning om euforiserende stoffer allerede indeholder en strafferamme på 16 års fængsel.

Manderådets Udvalg for Familieret finder det samtidig bedst stemmende med grundlovens § 3, at strafudmålingen overlades til den dømmende magt, og således foretages konkret af domstolene inden for en forud given strafferamme under anvendelse af de overordnede principper i navnlig straffelovens § 81, § 82 og § 83, og bifalder derfor ikke indførelsen af en ny § 81 e i straffeloven.

Ad. Udvidet adgang til retshåndhævelsesarrest:

Manderådets Udvalg for Familieret mener grundlæggende, at varetægtsfængsling begrundet i hensynet til følelser er betænkelig. Det gælder navnlig, når der ikke ved lovovertrædelsen er en eller flere forurettede, og bifalder derfor ikke nyaffattelsen af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2.

Med venlig hilsen

Thomas Bjerring Qvist

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Jan Hempel <Jan.Hempel@politiforbundet.dk>
Sendt: 6. oktober 2023 08:13
Til: Justitsministeriet; ÆKontoret for Organiseret Kriminalitet
Emne: VS: Høring - Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) j.nr. 2023-05521
Vedhæftede filer: Høringsbrev (generelt).pdf; Udkast til lovforslag.pdf; Høringsliste.pdf

Til Justitsministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til høringen.

Politiforbundets jr.nr. 2023-01056.

Med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

Gammel Kongevej 60, 11. sal
DK-1850 Frederiksberg

Tlf. +45 3345 5965
E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her <https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-databeskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter. På forhånd tak

Henvendelser kan rettes skriftligt til Politiforbundet. Der kan sendes sikkert til mail@politiforbundet.dk. Det forudsætter dog, at du selv har adgang til at sende fra sikkermail.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 29. september 2023 08:33
Emne: Høring - Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) j.nr. 2023-05521

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Kontoret for Organiseret Kriminalitet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

<https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1qm74c-0006cd-4G&d=4%7Cmail%2F90%2F1695969000%2F1qm74c-0006cd-4G%7Cin12j%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C65166FDA7595CD494DDB02531BFB18FA&o=t.wwtusiwiensmistriikd.te&s=RmPTr4QbgldHtcTPAkZmmkxqeM0https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1qm74c-0006cd-4G&d=4%7Cmail%2F90%2F1695969000%2F1qm74c-0006cd->

4G%7Cin12j%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C65166FDA7595CD494DDB02531BFB18FA&o=t.wwwusiwenismistriikd.te&s=RmPTr4QbgldHtcTPAkZmmkxqeM0jm@jm.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Justitsministeriet, Kontoret for Organiseret Kriminalitet

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (initiativer med åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

Modtaget ved høringsbrev den 29. september 2023 med svarfrist den 27. oktober 2023.

Svar fremsendt pr. mail til jm@jm.dk og kfokr@jm.dk

Sagsnr.: 2023-05521

Generel bemærkning til forslaget:

Overordnet er det svært at forestille sig, at beslutninger truffet i henhold til forslaget ikke vil udgøre et indgreb, som strider med den personlige frihed herunder også retten til at forsamle sig, for de personer som bliver genstand for f.eks. zoneforbuds afgørelser udstedt af politiet.

Ændringsforslaget vil øjensynligt medføre, at der såfremt forslaget vedtages i den nuværende form, fremover vil kunne ske varetægtsfængsling for overtrædelse af det foreslåede zoneforbud, hvilket indebærer at et delikt af ringe karakter under henvisning til retshåndhævelsen, vil kunne medføre varetægtsfængsling. Dette må anses for værende et uforholdsmæssigt hårdt indgreb, som ingenlunde er proportionalt henset til at deliktet alene består i, at bestemte personer opholder sig på bestemte steder omfattet af ordningen.

Dette i kombination med de beskrevne betingelser for at kunne udstede et sådant zoneforbud ses at være præget af en generel vilkårlighed samt et elastisk fortolkningsgrundlag, sammenholdt med at kompetencen til udstedelse heraf henhører under politiet selv.

Disse betragtninger medfører, at Retspolitisk Forening kraftigt udtaler sig overordnet imod vedtagelse af forslaget.

Bemærkninger til konkrete afsnit:

Forslaget præsenteres både ved sin titel og i det indledende afsnit som værende særligt målrettet tiltag for, at kunne imødegå organiseret salg af euforiserende stoffer. Imidlertid ses det allerede på udkastets s. 7 mf., at der er tale om, at den foreslåede særlige strafskærpelse, tillige vil indebære at der sker en streng forøgelse af strafferammen, som også vil gælde for en lang række pønale forhold, der ikke vedrører euforiserende stoffer. Forslaget vil således bl.a. indebære, at også forhold af bagatellignende karakter såsom tyveri begået i en skærpet strafzone bliver straffet med det dobbelte af straffen for tyveri begået udenfor den pågældende zone.

Der foreligger ikke i forslaget en klar definition af begrebet: ”ekstraordinært kriminalitetsbillede”, hvilket medfører et manglende fortolkningsgrundlag, hvilket øger risikoen for et meget vilkårligt beslutningsgrundlag i kommende straffesager efter disse bestemmelser, såfremt de vedtages.

Det anses i tillæg hertil for særligt problematisk, at der kan indføres en skærpet strafzone uden forudgående kundgørelse heraf f.eks. minimum 24 timer forud for ikrafttræden. Der har umiddelbart indtil nu været praksis for, at den slags beslutninger varsles, f.eks. når der indføres visitationszoner.

Af forslagets afsnit 2.1.3.1 på s. 12 fremgår det:

"Forslaget er således målrettet lovovertrædelser, hvor det er forventningen, at en strafskærpelse vil kunne have en adfærdsregulerende effekt på potentielle gerningspersoners besiddelse og køb og salg af euforiserende stoffer i det pågældende område, og hvor kriminaliteten samtidig efter Justitsministeriets opfattelse er særlig strafværdig i en situation, hvor et område er præget af åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer."

Retspolitisk Forening bemærker hertil: Al kriminologisk empiri og forskning viser, at strafskærper ikke virker forebyggende. Beregninger i pkt. 3. om de økonomiske konsekvenser for det offentlige (på side 23-24) om stigning bl.a. i kriminalforsorgens udgifter viser i øvrigt, at der påregnes et øget behov for fængselspladser, hvilket i sig selv understøtter tesen om, at forslaget ikke vil nedbringe mængden af kriminalitet. Folketinget opfordres til at få beregningerne konkretiseret og lagt offentligt frem.

Endvidere er mange af de fortolkningsbidrag gengivet i forslagets på side 13-15 herunder både kriterier og valg af formuleringer om geografisk, tidsmæssig m.m. udstrækning af særordningerne så elastiske, at en reel domstolsmæssig afvejning for eller imod lovligheden af retsgrundlaget i en konkret sag bliver uhåndterlig og diffus.

Af forslaget afsnit 2.1.3.2 på s. 12 fremgår:

”Som det også gælder for de eksisterende skærpede strafzoner skal politiet desuden vurdere, om udpegning af en målrettet skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Det vil sige, at politiet skal vurdere, om etableringen af en målrettet skærpet strafzone efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 e kan medvirke til at forebygge, at nogen begår strafbare handlinger omfattet af ordningen, og til at genskabe tryghed for beboere og andre, der færdes i området. I den forbindelse skal politiet vurdere, om der er andre redskaber, som vil være mere hensigtsmæssige til at opnå formålet, ligesom det forudsættes, at en almindelig politimæssig indsats ikke har vist sig tilstrækkelig til at komme den åbenlyse og systematiske handel med euforiserende stoffer til livs.”

Retspolitisk Forening bemærker hertil: Hidtil ses etablering af særlige zoner med skærpede straffe ikke at have dæmmet op for kriminalitet, Retspolitisk Forening stiller sig undrende overfor, hvorfor sådanne tiltag herom nu skulle kunne virke præventivt? Retspolitisk Forening foreslår regeringen og Folketinget, at der i stedet hurtigst muligt fokuseres på, om ikke decideret reelt forebyggende tiltag af ikke-strafmæssig karakter har en bedre effekt, jf. også nogle af elementerne opregnet i regeringens Bandepakke IV præsenteret i september 2023, som endnu ikke ses udmøntet i konkrete lovforslag. Det bør prioriteres op og fremskyndes fremfor forslag om strafzoner og zoneforbud.

Da der tillige er tale om en administrativ beslutning, hvor kompetencen henhører under politiet selv, og dermed ikke umiddelbart kan domstolsprøves, er det kritisabelt, at forvaltningslovens bestemmelser herunder om adgang til aktindsigt og partshøring ikke finder anvendelse.

Det er beskrevet, at indførelse af en sådan skærpet strafzone vil gælde, så længe det vurderes nødvendigt. Tidsgrænsen beskrives flere steder, men kan ifølge forslaget s. 16 indføres i indtil 1 år af gangen, samt forlænges ved brug af en ny administrativ afgørelse herom.

Det er særligt betænkeligt, at forvaltningsloven ikke finder anvendelse, da forslaget om zoneforbud alt andet lige må omfatte, at bestemte navngivne personer, der bliver genstand for beslutninger herom, mister deres basale adgang til at få oplysninger i egen sag eller udtale sig til brug for sagens behandling forud for at beslutningen herom træffes. Det kan tillige tænkes, at disse personers klageadgang og evt. adgang til at få beslutningen om selve zoneforbuddet efterprøvet ved domstolene bliver begrænset.

Af forslaget pkt. 2.1.3.6 på side 18 fremgår:

”... Fastsættelsen af straffen efter den foreslåede § 81 e vil forsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og straffelovens almindelige regler om straffens fastsættelse mv. vil forsat finde anvendelse i sager omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Det gælder bl.a. § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme eller strafbortfald.”

Retspolitisk Forening bemærker hertil: Det siger utroligt meget om forslagets generelle karakter og indhold, at man på denne måde finder det nødvendigt at fastslå, at Grundlovens § 3, om Statsmagternes tredeling, og de helt grundlæggende generelle principper for strafudmåling i straffeloven stadig skal respekteres.

På side 18 fremgår tillige følgende:

”Endvidere forudsættes det, at overtrædelser, der uden for en målrettet skærpet strafzone straffes med bøde, fremover som udgangspunkt skal straffes med fængsel, når der er tale om et gentagelsestilfælde begået i en målrettet skærpet strafzone i medfør af den foreslåede § 81 e. Det vil f.eks. betyde, at besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug i en målrettet skærpet strafzone i gentagelsestilfælde vil kunne straffes med en ubetinget fængselsstraf. I førstegangstilfælde vil bøden skulle fordobles.”

Dette udgør en markant forøgelse af strafferammen for besiddelse af euforiserende stoffer, og strider umiddelbart mod det på forslagets s. 20 afsnit 2.2.2.2 oplyste om, at købere heraf ikke tænkes omfattet af strafzonens skærper.

Det er angivet at forslaget forventeligt vil koste det offentlige 21,3 millioner kroner, og vil medføre et øget kapacitetsbehov i Kriminalforsorgen på omtrent 23 plader fremover. Det afgrænses ikke nærmere, hvorvidt de nævnte pladser er varetægtspladser eller almene fængselspladser. Under alle omstændigheder er det imidlertid meget uhensigtsmæssigt med tanke på de i forvejen utroligt store kapacitetsudfordringer, som Kriminalforsorgen overordnet oplever.

Det oplyses på s. 26, at forslaget ikke er aktuelt ift. EU-retten. Det antages, at konklusionen herom skyldes, at Danmark har sit retsforbehold. Efter Retspolitisk Forenings opfattelse må Danmark dog forsat anses for værende forpligtet til at efterleve EU-chartret om grundlæggende rettigheder, og i forbindelse hermed, kan det tænkes at forslaget som affattet i sin nuværende form, potentielt vil udgøre et uretmæssigt indgreb, som kunne anses for værende i strid med chartrets artikel 6 og 12. I tillæg hertil henledes opmærksomheden tillige på, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder forpligtelser for Danmark, som kan føre til at Danmark bliver idømt en EMD-dom om krænkelse i konkrete tilfælde, hvor de foreslåede bestemmelser måtte være bragt i anvendelse.

Det beskrives flere steder, at forudsætningen for at iværksætte en særlig strafzone er, at forhindre utryghedsskabende adfærd. Samtidigt er der dog ikke et krav om, at der beviseligt har været utryghed hos f.eks. beboerne i det pågældende område. Dvs. kriteriet angående utryghed afhænger alene af, at politiet vurderer, at der har været

utryghedsskabende adfærd. Dette er endnu et aspekt af forslaget, som bærer kraftigt præg af vilkårlighed.

Øverst på side 33 af forslaget fremgår det, at der ikke er krav om en beviselig aktuel handel med euforiserende stoffer for at kunne indføre en skærpet strafzone, dvs. at et geografisk afgrænset sted, hvor der tidligere har foregået handel med euforiserende stoffer ligeledes kan blive genstand for at blive omfattet af en sådan skærpet strafzone, hvis forslaget vedtages.

København, den 22. oktober 2023

Natasia Nielsen

Bjørn Elmquist

Jonas Thaudal Hansen

Fra: Nikolaj Aarø-Hansen <NAH@domstol.dk>
Sendt: 27. oktober 2023 14:04
Til: Justitsministeriet; ÆKontoret for Organiseret Kriminalitet
Cc: Malene Welin
Emne: Høringssvar fra byretterne: Udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven.

Justitsministeriet.
Kontoret for Organiseret Kriminalitet

Justitsministeriet har ved brev af 29. september 2023 (sagsnr. 2023-05521) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne bemærke, at de foreslåede regler – som også anført i lovudkastets almindelige bemærkninger pkt. 3 – vil medføre merudgifter til domstolene til behandling af straffesager. Det skyldes bl.a., at sager, som i dag afgøres med bødestraf og dermed f.eks. kan afgøres ved bødeforelæg, i stedet vil skulle afgøres med fængselsstraf og dermed vil være mere ressourcekrævende for domstolene, herunder som følge af at der skal medvirke domsmænd under sagen. Dertil kommer, at spørgsmålet om anvendelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 e, som vil kunne medføre en fordobling af den ellers forskyldte straf, i sig selv må forventes at ville medføre, at hovedforhandlingen af sagerne vil blive forlænget. Endvidere må det forventes, at der vil blive tale om et større antal yderligere varetægtsfængslinger.

De forventede merudgifter alene for domstolene og finansieringen heraf fremgår ikke nærmere af lovudkastets bemærkninger. Byretten kan tiltræde præsidenten for Østre Landsrets høringssvar om, at det er væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil en kommende flerårsaftale med et forhåbentlig markant ressourceløft til domstolene løbende kunne blive udhulet i de kommende år.

Byretterne ønsker ikke i øvrigt at udtale sig om lovudkastet.

Med venlig hilsen

Nikolaj Aarø-Hansen
Præsident

Københavns Byret
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf.: 9968 7000
Direkte: 9968 7015
nah@domstol.dk

www.koebenhavnsbyret.dk

Til Justitsministeriet

Pr. mail til jm@jm.dk og kfokr@jm.dk

Abel Cathrines Gade 21, st.th
1654 København V
(+45) 33 33 05 05
CVR: 42350176
kontakt@stenbroensjurister.dk

stenbroensjurister.dk

26. oktober 2023

Jnr. L-1509

FBS

Vedr. Høringsvar om initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer (Justitsministeriets sagsnr. 2023-05521)

Stenbroens Jurister er en specialiseret retshjælp for hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Lovudkastet i høring kan få betydning for udsatte stofbrugere. Stenbroens Jurister har derfor følgende bemærkninger til udkastet, som vi håber, at Justitsministeriet vil tage i betragtning i sit videre arbejde med lovforslaget.

Helt overordnet er det Stenbroens Juristers opfattelse, at de individuelle og samfundsmæssige udfordringer, der knytter sig til brugen af og handlen med euforiserende stoffer, ikke håndteres effektivt eller hensigtsmæssigt med den nuværende lovgivning. Tværtimod synes den gældende kriminalisering alene at føre til stærkere stoffer, mere risikabel brug af stoffer og flere afhængighedsproblemer, mens der vedvarende er blodige kampe om det illegale stofmarkeds store indtægtsmuligheder. Stenbroens Jurister opfordrer derfor regeringen og Folketinget til at reformere lovgivningen om euforiserende stoffer under inddragelse af erfaringer med andre tilgange, herunder legalisering og afkriminalisering.

I forhold til det konkrete lovudkast i høring har Stenbroens Jurister alene bemærkninger til de dele, der vedrører besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug, hvor der lægges op til en fordobling af bødestrafen i førstegangstilfælde og en ubetinget fængselsstraf ved gentagelsestilfælde, hvis overtrædelsen sker i en målrettet skærpet strafzone.

Strafskærpelserne

Formålet med straffebestemmelserne i lovgivningen om euforiserende stoffer er ifølge Justitsministeriet at begrænse udbredelsen af euforiserende stoffer for bl.a. at beskytte

befolkningen mod de skadevirkninger, som er en følge af brugen af euforiserende stoffer som rusmiddel.¹

Stenbroens Jurister finder det på denne baggrund helt uproportionelt at straffe besiddelse af stoffer til eget brug med fængselsstraf. Fængselsstraf har i sig selv skadevirkninger. Det bør derfor ikke benyttes mod de brugere af stoffer, som lovgivningen om euforiserende stoffer ellers har som et af sine mest væsentlige formål at beskytte. Forslaget fremstår derved afkoblet fra de reelle beskyttelseshensyn bag lovgivningen om euforiserende stoffer. Stenbroens Jurister savner derfor i høj grad bemærkninger i lovudkastet om regeringens overvejelser for og imod indførelse af denne meget alvorlige skærpelse.

For så vidt angår den forudsatte fordobling af bødestrafen ved besiddelse af stoffer til eget forbrug finder Stenbroens Jurister det relevant at gøre opmærksom på, at tidligere bødeskærper på dette område ikke har reduceret antallet af overtrædelser. Hverken indførelse af den såkaldte nultolerancepolitik i 2004 eller firdoblingen af bøderne i 2007 har reduceret antallet af straffesager om besiddelse af stoffer til eget brug. Tværtimod er antallet af sager mere end tredoblet fra knap 6.500 sager i 2002 til over 22.000 sager sidste år.²

- Stenbroens Jurister fraråder de foreslåede straffskærper mod stofbrugere, herunder i særdeleshed anvendelsen af fængselsstraf for besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug.
- Stenbroens Jurister opfordrer regeringen til at supplere bemærkningerne til lovforslaget med sine overvejelser for og imod de brugerrettede straffskærper, herunder i særdeleshed om anvendelsen af fængselsstraf for besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug.

Betydning for straffeattesten

Efter gældende regler fremgår overtrædelser af loven om euforiserende stoffer kun på den private straffeattest, hvis der er idømt fængselsstraf. Forskydningen af fængselsstraf til at omfatte gentagelsesovertrædelser i en målrettet skærpet strafzone, selvom der alene er tale om eget brug, vil derfor ikke blot betyde, at overtrædelser, som i dag afgøres med bødestraf, vil udløse en fængselsstraf. Det vil efter lovudkastet også få som konsekvens, at forholdet vil fremgå af straffeattesten.

¹ REU 2017-18, alm.del, endeligt svar på spørgsmål 384.

² Oplysninger fra Rigsadvokaten samt Houborg & Mulbjerg Pedersen (2013): Håndhævelse af narkotikalovgivningen vedr. besiddelse af illegale stoffer til eget forbrug efter 2004. Tilgængelig på justitsministeriet.dk

Oplysninger om, at en person har været i ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug, har karakter af personlige helbredsoplysninger, som borgerne i almindelighed har særlig ret til fortrolighed omkring. Oplysninger af denne type bør efter Stenbroens Juristers opfattelse som klar hovedregel ikke fremgå af straffeattesten, som det kan være nødvendigt at fremvise i forbindelse med jobsøgning.

Bemærkninger på en straffeattest kan få negativ betydning for en persons evne til at komme i arbejde. Det kan ske direkte ved, at en potentiel arbejdsgiver konkret fravælger ansøgeren på grund af anmærkningen. Det kan også ske indirekte ved, at den dømte afstår fra at søge arbejde eller afbryder dialogen med en potentiel arbejdsgiver, der beder om en straffeattest. Denne konsekvens af lovforslaget er efter Stenbroens Juristers opfattelse særdeles kontraproduktiv, blandt andet fordi udelukkelse fra arbejdsmarkedet kan øge risikoen for at den pågældende igen involveres i en straffesag for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Hvis lovgiver ønsker at anvende fængselsstraf ved besiddelse af stoffer til eget brug, bør reglerne om Kriminalregisteret derfor justeres, så overtrædelsen ikke fremtræder på straffeattesten.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at fængselsstraf for besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug sidestilles med bødestraf, således at forholdet undtages fra optagelse i Kriminalregisterets afgørelsesdel eller på anden måde sikres undtaget fra optagelse på den private straffeattest.

Forholdet til advarselsreglen

Efter gældende ret skal der ikke straffes for besiddelse mv. af stoffer til eget brug, hvis sociale forhold taler for at meddele en advarsel og besiddelsen af stoffet er udslag af en stærk afhængighed.

Denne vigtige undtagelse følger af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, 3. pkt., samt af fast retspraksis og instrukser i politiet og anklagemyndigheden. I selve lovteksten og forarbejderne bag affattelsen af undtagelsen i 2007 fremgår det imidlertid ikke klart og præcist, at advarsel *skal* anvendes, når betingelserne er opfyldt.

Stenbroens Jurister lægger til grund, at der med lovforslaget ikke ønskes nogen ændring af advarselsreglen. Som det er regeringen bekendt, har der imidlertid været ganske betydelige udfordringer med at få anvendt advarselsreglen korrekt i praksis. For ikke at underminere myndighedernes vigtige, igangværende arbejde med at sikre reglens anvendelse, vil det være hensigtsmæssigt at anføre direkte i bemærkningerne, at lovforslaget ikke ændrer på, at

advarselsregelen fortsat skal anvendes, når betingelserne er opfyldt, så lovforslaget ikke kan give anledning til fortolkningstvivil.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det tilføjes i bemærkningerne, at lovforslaget ikke har til hensigt at påvirke anvendelsen af advarselsreglen i lovgivningen om euforiserende stoffer efter gældende ret.

Stenbroens Jurister er opmærksomme på, at regeringen vil tydeliggøre advarselsreglen i lovgivningen om euforiserende stoffer i dette folketingsår, men vi finder fortsat præciseringen i nærværende lovforslag væsentlig, da lovændringen ifølge udkastet vil træde i kraft, før regeringen i februar fremsætter et lovforslag om advarselsreglen.

Regelanvendelsen i øvrigt

Det er Stenbroens Juristers opfattelse, at lovudkastet i øvrigt er uklart på en række områder, der kan få væsentlig betydning for retsanvendelsen.

Det er for Stenbroens Jurister uklart, hvorvidt en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved besiddelse til eget brug i en målrettet skærpet strafzone konkret skal have en relation til de aktiviteter, der er egnet til at skabe utryghed og som har været udslagsgivende for udpegningen af zonen, før den foreslåede strafsækpelse skal anvendes.

Det er fx uklart, hvorvidt en person, der bor indenfor en målrettet skærpet strafzone og ulovligt besidder små mængder stoffer til eget brug på sin bopæl med henblik på indtagelse dér, vil skulle idømmes dobbelt bøde eller eventuelt fængselsstraf, selvom stoffet ikke er købt indenfor zonen. Samme problemstilling gør sig gældende i andre tilfælde, hvor en person færdes eller opholder sig i en målrettet skærpet strafzone i ulovlig besiddelse af små mængder stoffer til eget brug, uden at stofferne er købt i zonen eller påtænkt indtaget i området.

Der vil efter Stenbroens Juristers opfattelse være geografiske områder, hvor det kan være forbundet med særlige problemer at oprette en målrettet skærpet strafzone, fx fordi det er naturligt eller nødvendigt for stofbrugere at færdes eller opholde sig i området for at benytte rådgivnings- og behandlingstilbud eller skadesreducerende tilbud som stofindtagelsesrum og varmemstuer mv. Lovudkastet forholder sig imidlertid ikke til, hvorvidt der ved udpegnings af en målrettet skærpet strafzone eller ved den konkrete fastsættelse af straf skal tages hensyn til sådanne forhold.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det præciseres i lovforslaget, hvordan lovgivningen forventes anvendt i tilfælde, hvor personer besidder stoffer til eget brug i en målrettet

skærpet strafzone, men uden forholdet har forbindelse til de aktiviteter, der har dannet grundlag for udpegningen af zonen.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at der tilføjes bemærkninger til lovforslaget om, hvilke hensyn der skal tages til adgangen til og den faktiske anvendelse af rådgivningstilbud behandlingssteder og skadesreducerende tilbud mv. ved udpegningen af en målrettet skærpet strafzone eller ved den konkrete fastsættelse af straf.

Stenbroens Jurister har ikke yderligere bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

Stenbroens Jurister

Filip Soos

Jurist

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Kontoret for Organiseret Kriminalitet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

23. oktober 2023

Sendt pr. mail til jm@jm.dk; kfokr@jm.dk

J.nr.: 23/44376-2
Sagsbehandler: Dorte Stilling

Justitsministeriet har ved brev af 29. september 2023 (sagsnr. 2023-05521) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Landsretten bemærker, at de foreslåede regler – som også anført i lovudkastets almindelige bemærkninger pkt. 3 – vil medføre merudgifter for domstolene til behandling af straffesager. Det skyldes bl.a., at sager, som i dag afgøres med bødestraf og dermed f.eks. kan afgøres ved bødeforelæg, i stedet vil skulle afgøres med fængselsstraf og dermed vil være mere ressourcekrævende for domstolene, herunder som følge af at der skal medvirke domsmænd under sagen. De forventede merudgifter alene for domstolene og finansieringen heraf fremgår ikke nærmere af lovudkastets bemærkninger. Landsretten finder det væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil en kommende flerårsaftale med et forhåbentlig markant ressourceløft til domstolene løbende kunne blive udhulet i de kommende år.

Landsretten ønsker ikke i øvrigt at udtale sig om lovudkastet.

Kopi af dette brev er sendt til Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Østre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Kontoret for Organiseret Kriminalitet

23. oktober 2023

Sendt på mail til jm@jm.dk og kfokr@jm.dk

J.nr.: 23/44172-2

Sagsbehandler: RSL

Justitsministeriet har ved brev af 29. september 2023 (sagsnr. 2023-05521) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer).

Landsretten bemærker, at de foreslåede regler – som også anført i lovudkastets almindelige bemærkninger pkt. 3 – vil medføre merudgifter til domstolene til behandling af straffesager. Det skyldes bl.a., at sager, som i dag afgøres med bødestraf og dermed f.eks. kan afgøres ved bødeforelæg, i stedet vil skulle afgøres med fængselsstraf og dermed vil være mere ressourcekrævende for domstolene, herunder som følge af at der skal medvirke domsmænd under sagen. De forventede merudgifter alene for domstolene og finansieringen heraf fremgår ikke nærmere af lovudkastets bemærkninger. Landsretten finder det væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil en kommende flerårsaftale med et forhåbentlig markant ressourceløft til domstolene løbende kunne blive udhulet i de kommende år.

Landsretten ønsker ikke i øvrigt at udtale sig om lovudkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo